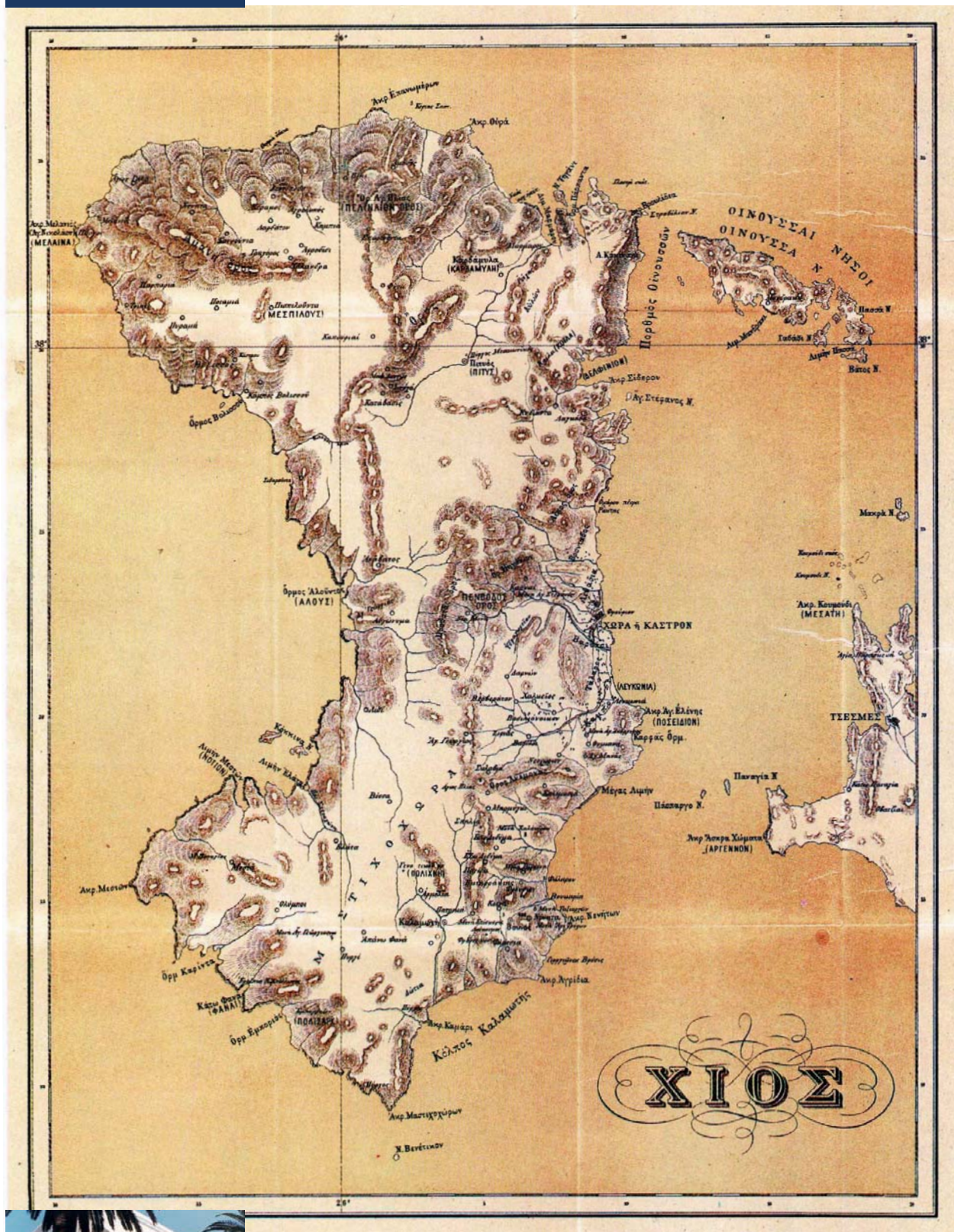

Ναυτίλος

THE **NAUTILUS** NEWSLETTER OF THE MARITIME MUSEUM OF CHIOS

Ναυτίλος

THE **NAUTILUS** NEWSLETTER
OF THE MARITIME MUSEUM OF CHIOS
ISSN 2654-0347

№ 14 | 07/2026 - 06/2027

Ναυτίλος ονομάζεται κυρίως ο ναυτικός,
ο ναύτης και γενικά ο ναυτιλλόμενος.

Nautilus (from Greek ναυτίλος, 'sailor').

Περιεχόμενα In this issue

Μύθος και Ιστορία
Myth and History

2

Ημερολόγια Πλοίου
Ship's Logs

10

Νέα και εκδηλώσεις
Events held at the Museum

12

Η αναβίωση των Ασυρμάτων
The restoration of the wireless sets

14

Ομοίωμα βαρκαλά
Varkalas model

15

Ένας χώρος για κάθε εκδήλωση
A space for every event

16

14ο Πανελλήνιο Συνέδριο
Ναυτικών Μουσείων
14th Maritime Museums of Greece
Conference

18

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΧΙΟΥ
ΚΕΙΜΕΝΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΥΓΚΑΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΑΦΑΛΙΟΥ
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΕΝΤΥΠΟ
ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ & ΜΑΡΟΥΚΩΣ ΠΑΤΕΡΑ
Στεφάνου Τσουρή 20, 821 32 Χίος
ANASTASSIOS & MAROUKO PATERAS'
PUBLIC BENEFIT FOUNDATION
20, Stefanou Tsouri str., Chios, Greece
T: (+30) 22710 44139 E: naftmusi@otenet.gr
www.chiosnauticalmuseum.gr

EDITORIAL

Η Θάλασσα υπήρξε διαχρονικά η μοίρα και η δύναμη της Χίου. Από τους αρχαίους μύθους που γεννήθηκαν στις ακτές της έως τα πραγματικά κατορθώματα των ναυτικών της στους ωκεανούς του κόσμου, το νησί αυτό δεν έπαψε ποτέ να συνομιλεί με το υγρό στοιχείο.

Το φετινό τεύχος του περιοδικού ΝΑΥΤΙΛΟΣ επιχειρεί να φωτίσει αυτήν ακριβώς τη διαχρονική σχέση: να αναδείξει πως ο μύθος, η ιστορία και η ναυτική παράδοση πλέκονται σε ένα ενιαίο αφήγημα που διαπερνά τους αιώνες.

Μέσα από τις σελίδες του, ο αναγνώστης θα ταξιδέψει από τις μυθολογικές αφηγήσεις και τα αρχαία θαλάσσια περάσματα έως τα ιστοφόρα της εμπορικής ακμής και τα σύγχρονα πλοία που συνεχίζουν να φέρουν το όνομα της Χίου στα πέρατα της γης. Η ναυτοσύνη των Χιωτών δεν αποτελεί μόνο ιστορικό γεγονός είναι στοιχείο ταυτότητας, πολιτισμού και συλλογικής μνήμης.

Το Ναυτικό Μουσείο της Χίου, πιστό στην αποστολή του να διαφυλάσσει και να προβάλλει την ναυτική κληρονομιά του τόπου, αφιερώνει την παρούσα έκδοση σε αυτό το πολυσύνθετο ταξίδι στον χρόνο. Γιατί η ναυτική ιστορία της Χίου δεν είναι απλώς παρελθόν είναι μια ζωντανή πορεία που συνεχίζεται.

The sea has always been the destiny and the strength of Chios. From ancient myths born on its shores to the real-life achievements of its seafarers traversing the oceans of the world, this island has never ceased its dialogue with the sea.

This year's issue of NAUTILUS seeks to illuminate this enduring relationship: to show how myth, history and maritime tradition are woven into a single narrative that crosses the centuries.

Through its pages, the reader will travel from mythology and ancient sea passages to the sailing ships of commercial prosperity and the modern vessels that continue to carry the name of Chios to the ends of the earth. The seafaring spirit of Chios is not only a historical fact. It is an element of identity, culture and collective memory.

Faithful to its mission to preserve and promote the island's maritime heritage, the Chios Maritime Museum dedicates this publication to this richly layered journey through time. For the maritime history of Chios is not simply a thing of the past; it is a living journey that continues to unfold.

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ / THE MUSEUM ONLINE

Visit us at

 [maritimemuseumchios](https://www.maritimemuseumchios.gr)
 [CHIOS MARITIME MUSEUM](https://www.chiosmaritimemuseum.gr)
 [ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΕΡΑ](https://www.idryma-pateras.gr)
<https://chiosnauticalmuseum.gr/>

Χίος: Μύθος & Ιστορία

Ο Βασιλιάς Οينوποίων, αδελφός του βασιλιά Μίνωα, φτάνει γύρω στο 1500 π.χ. στο νοτιότερο άκρο της Χίου, γοητεύεται από την ομορφιά του τοπίου και αποφασίζει να εγκατασταθεί μόνιμα, για να ριχτεί μαζί με τους προϊστορικούς προγόνους των σημερινών Χίων στη μεγάλη περιπέτεια του εμπορίου και της θάλασσας, ανταγωνιζόμενος τους τότε ισχυρούς Θράκες και Φοίνικες.

Εμπορείος. Ο πρώτος εμπορικός σταθμός της αρχαιότητας στο νησί της Χίου.

Emborios: the first commercial settlement on the island of Chios in antiquity.

MYTH AND HISTORY

King Oenopion, brother of King Minos of Crete, is said to have arrived around 1500 BC at the southernmost edge of Chios. Enchanted by the beauty of the landscape, he decided to settle there permanently and together with the prehistoric ancestors of today's Chians, embarked on the great adventure of trade and the sea, competing with the powerful Thracians and Phoenicians of the time.

In the four hundred years that followed, Chios became a mighty city-state and a partner in the Dodecalopolis, which was made up of twelve Ionian cities on the opposite coast, inhabited by people of the same race.

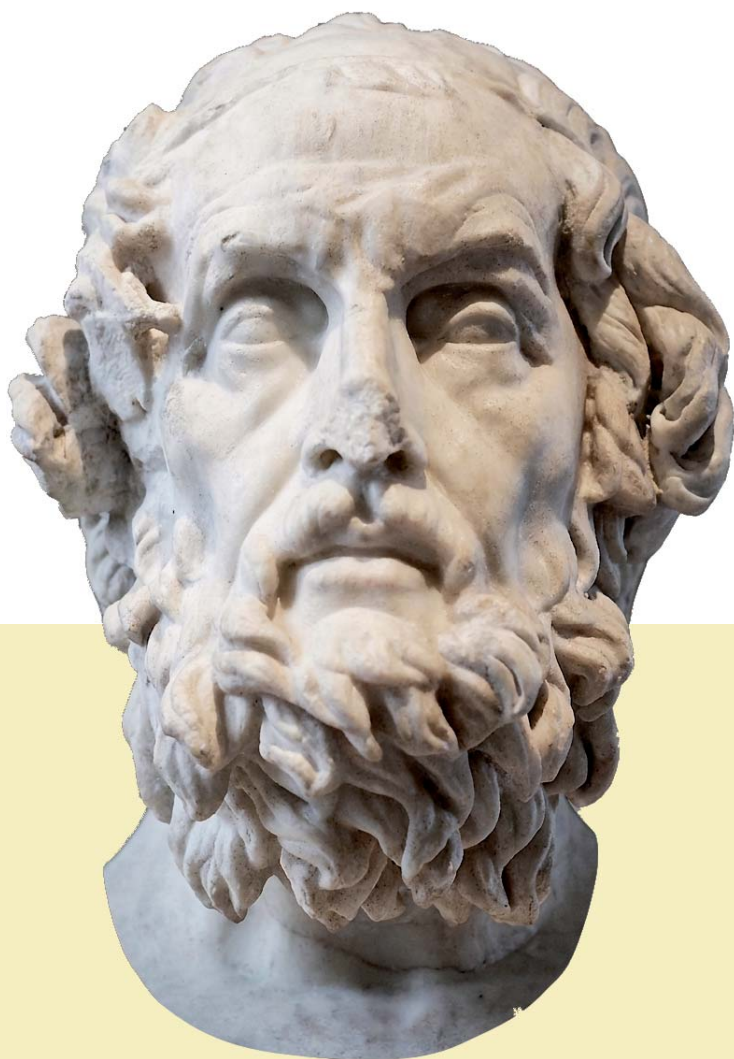
According to legend around 800 BC, a popular bard used to sit on a stone near the shore, at today's Daskalopetra (Teacher's Rock). He sang of the Trojan

*Εξώφυλλο: Χάρτης της Χίου. Έργο του Χιώτη Α. Γ. Πασπάτη από Το Χιακόν Γλωσσάριον, Αθήνα 1888. Πηγή: Κ. Κούτσικα, Τα χαρακτηριστικά της Χίου, τόμος Β' σελ 253, εκδ. Ιδρύματος Υιών Κ. Μ. Λω.
Cover: Map of Chios. By the Chian scholar A. G. Paspatis, from The Chian Glossary, Athens, 1888. Source: K. Koutsika, The Engravings of Chios, Vol. II, p. 253, published by the C. M. Los Foundation.*

Στα τετρακόσια χρόνια που διέρρευσαν στο μεταξύ, η Χίος γίνεται κραταιά Πολιτεία, εταίρος στη Δωδεκάπολη που την απαρτίζουν δώδεκα ιωνικές πόλεις τής απέναντι ακτής, με ομόφυλους κατοίκους.

Κατά την παράδοση, γύρω στα 800 π.χ. ένας λαϊκός βάρδος που συνήθιζε να κάθεται σε μια πέτρα κοντά στην ακτή, στη σημερινή Δασκαλόπετρα, τραγουδά τον Τρωικό Πόλεμο, τα πάθη και τις περιπέτειες του Οδυσσέα. Είναι ο Όμηρος.

Προτομή του Ομήρου.
Έργο Caetani, Μουσείο Λούβρου.
Bust of Homer.
By Caetani, Louvre Museum.

Έτσι η Χίος από την αυγή του ιστορικού της βίου, παράλληλα με την πρώιμη επίδοσή της στα θαλάσσια έργα, λάμπει με το φως του τυφλού ραψωδού στον τότε γνωστό κόσμο και θεμελιώνει, μαζί με τους φιλοσόφους της Ιωνίας που θα ακολουθήσουν, τις αξίες του πολιτισμού του μέλλοντος. Και όχι μόνο στην ποίηση και τη σοφία, αλλά και στην τέχνη, όπως στη γλυπτική όπου δημιουργεί μάλιστα σχολή με πλειάδα καλλιτεχνών και ιδρυτή τον Μάλα και συνεχιστές του τον Μικκιάδη, τον Άρχερμο, τον Δεξαμενό που ειδικεύεται στο σκάλισμα των περίφημων σφραγιδολίθων.

Το 496 π.χ. με την εμφάνιση των Περσών από τα βάθη της Ασίας, αρχίζει να διαγράφεται ο ακριτικός ρόλος της Χίου, που με τη συμμετοχή των 100 πλοίων της στη ναυμαχία της Λάδης κερδίζει κύρος και κατακτά ηγετική θέση στην περιοχή. Γιατί σύμφωνα με τον Ηρόδοτο οι Χίοι παρέμειναν για να αντικρούσουν τους Πέρσες, έναν εχθρό με εξαπλάσια δύναμη της δικής τους. Οι υπόλοιποι της συμμαχίας των ιωνικών πόλεων με 253 πλοία «ετράπησαν εις φυγήν». Η ιστορική αυτή ναυμαχία πήρε το όνομά της από ένα νησάκι απέναντι από τη Μίλητο.

Από την περίοδο αυτή και ύστερα η Χίος θα διατηρήσει στο Αιγαίο την αυτόνομη και δυναμική παρουσία της, ακόμη και μέσα στους κόλπους της Αθηναϊκής Συμμαχίας, στην οποία παρέμεινε όχι ως φόρου υποτελής, αλλά ως ανεξάρτητη και ισχυρή ναυτική

War, the suffering and adventures of Odysseus. His name was Homer.

Thus, from the dawn of its history, Chios shone across the known world with the light of the blind storyteller, while already distinguishing itself in maritime endeavour. Together with the philosophers of Ionia who would follow, laying down the foundational values of a future civilisation. Not only in poetry and wisdom, but also in art, especially sculpture, where a school for artists was created founded by Malas. This was continued by Mikkiades, Archermus and Dexamenus, who specialised in the carving of famous seal-stones.

In 496 BC, as the Persians advanced from the depths of Asia, the frontier role of Chios began to emerge. By sending 100 ships to the Battle of Lade, Chios gained prestige and secured a leading position in the region. According to Herodotus, the Chians remained to face the Persians, whose forces were six times greater than their own, while the rest of the Ionian alliance, with its 253 ships, "turned to flight". This historic naval battle took its name from a small island opposite Miletus.

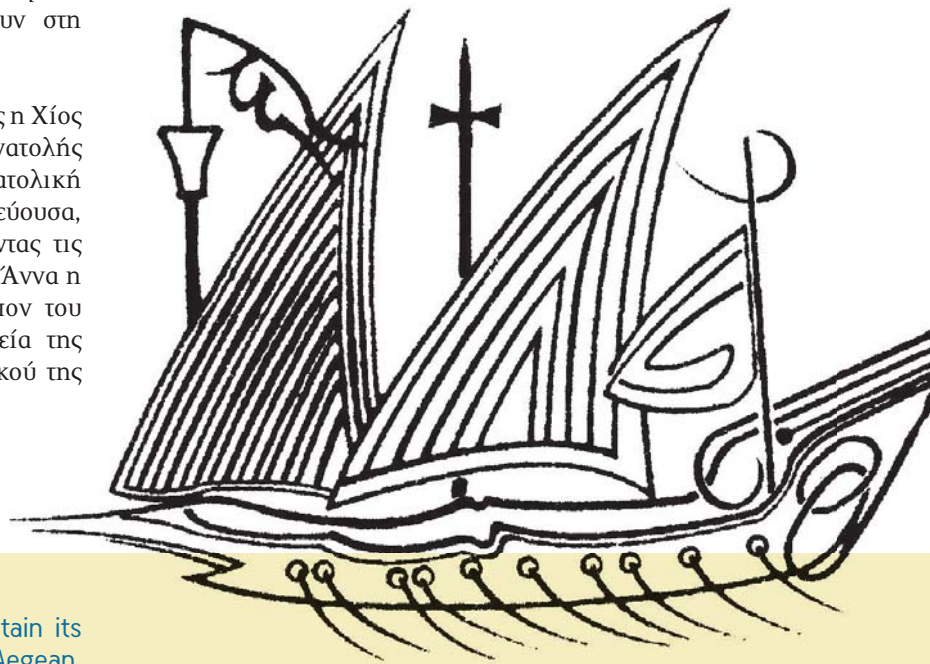
Χίος: Μύθος & Ιστορία

δύναμν. Το πιστοποιεί ο Ηρόδοτος με σαφήνεια:
«*Τούτων Χίοι ουχ υποτελείς όντες φόρου, ναυς δε παρέχοντες, αυτόνομοι ξυνέσποντο*».

Εξάλλου ο Δημοσθένης, μνημονεύοντας τα κέντρα της ναυτικής ισχύος της αρχαίας Ελλάδας, αποκαλεί τη Χίο τη Ρόδο και την Κέρκυρα ως «δυνατότατες κατά θάλασσα νήσους».

Τους αιώνες που ακολουθούν (300 π.χ.) και κατά τους Ελληνιστικούς χρόνους ο Χίος ιστορικός Θεόπομπος ακολουθεί τον Μέγα Αλέξανδρο στη μεγάλη ασιατική του πορεία, ενώ κατά την ρωμαϊκή περίοδο το ψήφισμα του Σύλλα μας πληροφορεί ότι οι Χίοι θα συνεχίσουν να απολαμβάνουν την πολιτική, διοικητική και θεσμική τους αυτονομία, όπως συνέβαινε πριν μπουν στη Συμμαχία των Ρωμαίων,

Στα 1123 χρόνια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας η Χίος γίνεται πεδίο δεινού ανταγωνισμού μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Η στρατηγική της θέση στην ανατολική Μεσόγειο και κοντά, γεωγραφικώς, στη Βασιλεύουσα, της προσπορίζει οικονομική ισχύ, αξιοποιώντας τις δυνατότητες του εμπορίου και της ναυτιλίας. Η Άννα η Κομνηνή αναφέρει τη Χίο ως «ναυτικόν τόπον του Αιγαίου» και σπουδαίο προμηθευτή σε ξυλεία της Αυτοκρατορίας για τη ναυπήγηση του πολεμικού της στόλου.

From this period onwards, Chios would maintain its autonomous and dynamic presence in the Aegean, even within the Athenian League, in which it remained not as a tributary subject, but as an independent and powerful naval force. Herodotus states this clearly:

"Of these, the Chians, not being subject to tribute but providing ships, joined the alliance as autonomous allies."

Demosthenes too, when referring to the centres of naval power in ancient Greece, named Chios, Rhodes and Corfu as "the most powerful islands at sea".

In the centuries that followed, around 300 BC and during the Hellenistic period, the Chian historian Theopompus followed Alexander the Great on his great Asian campaign. During the Roman period, the decree of Sulla informs us that the Chians continued to enjoy their political, administrative and institutional autonomy, as had been the case before they joined the Roman alliance.

Καλλιτεχνική απεικόνιση Βυζαντινού Δρόμωνα ή μεσαιωνικού χριστιανικού πηλοίου, από το βλογότυπο του Ναυτικού Μουσείου Χίου.

Artistic representation of a Byzantine dromon, or medieval Christian vessel, from the Chios Maritime Museum's logo.

Ένα περίπου αιώνα πριν από την Άλωση, η Χίος υποκύπτει στη δύναμη της Γένοβας όπου υπό την δυναστεία της οικογένειάς των Ιουστινιάνι συνεχίζει την οικονομική της ανάπτυξη και τη δυναμική ναυτική της πορεία. Οι δώδεκα οικογένειες των Ιουστινιάνι συνέτηξαν συνεταιρισμό -στον τύπο που συνήθιζαν οι Γενουάτες στις υπερπόντιες κτήσεις τους και αποκαλούσαν Μαόνα- και μ' αυτόν διαχειρίζονταν το

φυσικό πλούτο του νησιού, ιδιαίτερα την παραγωγή και πώληση του μεταξιού και της μαστίχας, καθώς και των εσπεριδοειδών, που την καλλιέργεια τους αναπτύξαν σε μεγάλη κλίμακα. Το 1453, με επικεφαλής τον Ιωάννη Ιουστινιάνι, 300 Χιώτες βρίσκονται μεταξύ των υπερασπιστών της πόλης, που μετά από μακρόχρονη και μαρτυρική αντίσταση πέφτει στα χέρια του Τούρκου κατακτητή.

Λίγα χρόνια μετά την Άλωση και ενώ η Χίος βρίσκεται στα χέρια των Γενουατών, η ιστορία της -ή κατ' άλλους η παράδοση- σημαδεύεται από ένα ακόμα σπουδαίο γεγονός. Φτάνει στο νησί ο Γενοάτης Χριστόφορος Κολόμβος όπου παραμένει για δύο ολόκληρα χρόνια, σπουδάζοντας τη ναυτική εμπειρία των κατοίκων του. Πληροφορείται για τις μεθόδους και τους τρόπους που ασκούν τη ναυσιπλοΐα από έναν Χιώτη ναυτικό ονόματι Αντρέα και παίρνει μαζί του πολύτιμους για τους ναυτικούς χάρτες. Ήταν μια μεγάλη προετοιμασία για το ταξίδι που θα κατέληγε στην ανακάλυψη μιας ακόμη ηπείρου στον τότε γνωστό κόσμο.

Ακολουθούν οι αιώνες την τουρκικής κυριαρχίας από το 1566, μέσα από τις δυσκολίες των οποίων οι Χίοι, βοηθούμενοι και από το αυτόνομο σχεδόν διοικητικό σύστημα της Δημογεροντίας, θα κατορθώσουν όχι μόνο να επιβιώσουν,

During the 1,123 years of the Byzantine Empire, Chios became a field of fierce rivalry between East and West. Its strategic position in the eastern Mediterranean and its geographical proximity to the Queen of Cities brought it economic power, as it made use of the opportunities offered by trade and shipping. Anna Comnena refers to Chios as "a maritime place of the Aegean" and as an important supplier of timber to the Empire for the construction of its war fleet.

Around a century before the Fall of Constantinople, Chios yielded to the power of Genoa. Under the dynasty of the Giustiniani family, Chios continued to prosper economically and pursue its dynamic maritime course. The twelve Giustiniani families established a partnership of the type commonly used by the Genoese in their overseas territories, known as a Maona. Through this, they managed the natural wealth of the island, especially the production and sale of silk and mastiha, as well as citrus fruits, whose cultivation they developed on a large scale. In 1453, under the leadership of Giovanni Giustiniani, 300 Chians were

Ομοίωμα της καραβέλας Santa Maria
του Χριστόφορου Κολόμβου.

Αχρονολόγητο, έργο Γ. Πλατιά.

[Αριθ. Εκθ. 110]

Model of Christopher Columbus's Santa Maria
sailing ship. Undated, work by G. Platias.

[Exhibit No. 110]

αλλά με τη συγκρότηση κοινοτήτων, όπως ο μοναδικός Κάμπος, να αναδειχθούν στο εμπόριο χωρίς να εγκαταλείψουν τη ναυτιλία. Έτσι αποκτούν υπολογίσιμη ναυτική δύναμη προετοιμάζοντας τον ξεσηκωμό του 1822.

Ένα ξεσηκωμό που είχε ως συνέπεια τη σφαγή, τον εξανδραποδισμό και τη λεηλασία του νησιού από θηριώδη δυνάστη. Γιατί η Πύλη που είδε δώσει ιδιαίτερα προνόμια στους Χιώτες (λόγω της εμπορικής τους ικανότητας αλλά και την παραγωγής μαστίχας) αισθάνθηκε να προσβάλλεται και να προδίδεται. Το ολοκαύτωμα όμως του νησιού δεν πήγε χαμένο. Ολόκληρη η εφησυχάζουσα τότε Ευρώπη συγκλονίζεται από το αιματοβαμμένο μήνυμα των σφαγών, συνειδητοποιεί την τουρκική απειλή και οι δυνάμεις του πνεύματος και της τέχνης κινητοποιούνται, για να αναπαραστήσουν τα δεινοπαθήματα των Ελλήνων κάτω από τη βία του κατακτητή.

Χίος: Μύθος & Ιστορία

MYTH AND HISTORY

*Τομή - αναπαράσταση πυρπολητικού πηλοίου (1957).
Πηγή: Μουσείο Ιστορίας και Φυσικής του 1ου Γυμνασίου Χίου.*

*Cross-section – replica of a fire ship, (1957).
Source: Museum of History and Physics
of the 1st High School of Chios.*

among the defenders of the city, which, after a long and martyr-like resistance, fell into the hands of the Turkish conqueror.

A few years after the Fall, while Chios was still in Genoese hands, its history according to some was marked by another significant event. The Genoese navigator Christopher Columbus arrived on the island and remained there for two full years, studying the maritime experience of its inhabitants. He learned about local methods and practices of navigation from a Chian sailor named Andreas and took charts with him of great value to seafarers. It was an important preparation for the voyage that would eventually carry him to the discovery of a new continent beyond the known world of his time.

The centuries of Turkish rule began in 1566. Despite the hardships of this period, the Chians, assisted by the almost autonomous administrative system of the Demogerontia (Council of Elders), managed not only to survive, but to flourish. They formed communities such

as the unique area of Kambos and distinguished themselves in trade without abandoning shipping. Thus, they acquired a considerable naval power in preparation for the insurrection of 1822. The uprising led to the massacre, enslavement and plundering of the island by a brutal occupying power. The Porte, having granted special privileges to the Chians on account of their commercial skill and the production of mastiha, felt insulted and betrayed. Yet the island's holocaust was not in vain. A complacent Europe was shaken by the bloodstained message of the massacres, awakened to the Turkish threat and stirred into action by the forces of intellect and art, which gave form to the sufferings of the Greeks under the violence of the conqueror.

In March 1881, another major disaster struck Chios, which had by then recovered from the great Turkish massacre with the return of many self-exiled Chians back to the island. The great earthquake levelled the island and greatly altered the Genoese character of its architecture.

Το Μάρτιο του 1881 μία νέα μεγάλη καταστροφή πλήττει τη Χίο, που πλέον είχε συνέλθει μετά τη μεγάλη τουρκική σφαγή με την επιστροφή πολλών αυτοεξόριστων Χίων στο νησί! Ο μεγάλος σεισμός που ισοπέδωσε τον τόπο και αλλοίωσε σε μεγάλο βαθμό το γενοβέζικο χαρακτήρα της αρχιτεκτονικής του νησιού.

Οι πληγές επουλώνονται με την πάροδο του χρόνου. Η Δημογεροντία που διαχειρίζεται τα εσωτερικά πράγματα του νησιού συνεχίζει το εποικοδομητικό έργο της ευνομίας της Χίου.

Όμως θα χρειασθεί να περάσει ένας ακόμη αιώνας για να ανακτήσει οριστικά αυτή τη φορά, η Χίος την πλήρη ελευθερία της. Στις 11 Νοεμβρίου του 1912 το νησί ξεκινά την κοινή πορεία του με τη μητέρα πατρίδα και αρχίζει να μοιράζεται τις δυσκολίες στο δρόμο προς την εθνική ολοκλήρωση. Αφομοιώνει με υποδειγματικά αισθήματα ένα μεγάλο μέρος του ελληνισμού της Μικράς Ασίας με τα την Καταστροφή του 1922, ενώ στη διάρκεια του Β' μεγάλου πολέμου παίρνει μέρος στην αντίσταση κατά του νέου κατακτητή και γίνεται γέφυρα για τη φυγή προς Μέση Ανατολή και την ελευθερία

*Η Κατάληψις της Χίου, Νοεμβρίου 11, 1912.
Αχρονολόγητο, έργο Αρ. Γλύκα.
[Αριθ. Εκθ. 14]*

*The Liberation of Chios, 11 November 1912.
Undated, by Ar. Glykas.
[Exhibit No. 14]*

With the passage of time, the island's wounds began to heal. The Demogerontia, responsible for managing Chios's internal affairs, continued its constructive work in preserving order and good governance.

Yet another century would have to pass before Chios finally regained its full liberation. On 11 November 1912, the island began its shared course with the motherland, joining in the difficult journey towards national completion.

After the Catastrophe of 1922, Chios received a large part of the Greek population of Asia Minor with exemplary compassion. During the Second World War,

πολλών Ελλήνων της πολιτικής, στρατιωτικής και πνευματικής ηγεσίας του τόπου.

Μετά τη δίνη του πολέμου σηκώνεται κάποια στιγμή και πάλι η αυλαία της ελευθερίας που θα επιτρέψει στη Χίο να συνεχίσει τη μακράννη θαλασσοπορία της, διεκδικώντας και κερδίζοντας τον τίτλο ενός από τους σπουδαίους ναυτοτόπους του κόσμου.

(Από το βιβλίο «Χίος και Ναυτιλία - Οδηγός Ναυτικού Μουσείου Χίου»)

Χίος: Μύθος & Ιστορία

MYTH AND HISTORY

Chios took part in the resistance against another occupier and served as a bridge of escape to the Middle East for many members of Greece's political, military and intellectual leadership.

After the turmoil of war, the curtain of freedom rose once again, allowing Chios to continue its age-old seafaring course, claiming and winning the title of one of the great maritime places of the world.

(Text from the edition "Chios and its Maritime Life - A Guide to the Nautical Museum of Chios").

Μνημείο των 328 απολεσθέντων Χίων ναυτικών του εμπορικού ναυτικού που έχασαν τη ζωή τους από πολεμικές ενέργειες κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Έργο Αθ. Κόκκινου, 1999.

Monument to the 328 Chian merchant seamen who lost their lives during the Second World War. By Al. Kokkinos, 1999.

Η συνύπαρξη αυτών των δύο τεκμηρίων δημιουργεί έναν μοναδικό διάλογο ανάμεσα στην αρχή και το τέλος, στη νεότητα και την ωριμότητα, στην κατασκευή και την ιστορική ολοκλήρωση ενός πλοίου. Παράλληλα, φωτίζει τον καθημερινό μόχθο των ναυτικών μας, που με επαγγελματισμό και αυταπάρνηση κράτησαν ζωντανή την ελληνική εμπορική ναυτιλία.

[illegible]

Εύχομαι
να είναι τυχερό
και ο Άγιος
Νικόλας και
η Αγία Μαρίνα
να το
προστατεύουν.

Γιατί κάθε ημερολόγιο πλοίου είναι μια ζωντανή ιστορία. Και όταν διασώζεται, συνεχίζει να ταξιδεύει στον χρόνο.

Ημερομηνία (2) 30, Μαρτίου 1992

01 (9)	Варов.	ΣΥΜΒΑΝΤΑ (11)
--------	--------	---------------

Εισαγωγή	(10)
Την ερώτηση πότε έγινε η εμφάνιση του ηθικού επί τα εσθμητικά Νηολογία και μεταβολισμός "ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ" με αρθρο Νηολογιστική 9905 και Διεύθυνση Διαμετρικού Σήμα SZWN. Εμφάνιση να είναι τυχερό και ο Αγιος Νηολογία και η Αγία Μαρίνα να το προβλεπουν.	

1. Γνωστικός και εμφανιστικός ή εξωτερικός βιβλίσκος.
 α. απόβλεπος του παιδιού αφού έχουν
αυξημένος πρόβολο του μαθητή
 και εμφανισ οι αποδοχές.

ASIX	MED	14455 D
Positum	MED	20383 D
Natipmop	MED	42085
Nabum	MED	4799 MF
Nabum	MED	32482 A
Kadapigins	MED	11340
B. Dax Jon	MED	3816 MF

ΜΕΣΗ ΑΛΛΟΓΗΝ ΠΛΕΥΣΗ		ΝΕΡΟ ΣΕ ΔΙΠΥΘΜΕΝΑ	ΝΕΡΟ ΥΔΡΟΪΣΤΑΛΕΚΤ.
		Αριθ. 1	Κύτους αριθ.
		2	
		3	
		4	
		5	
		6	
		7	
		8	
τά	Μέση ταχύτητα σε μίλια ανά ώρα 24ώρου : Σύνολο : Ταξιδίου :	(14)	(15) (16)

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΓΕΦΥΡΑΣ

Taξίδι (1) 159 ΧΙΝΗΟΥ

Ημερομηνία (2) ΠΕΤΗΝ 05 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2012
K.A. 510

K.A. 510

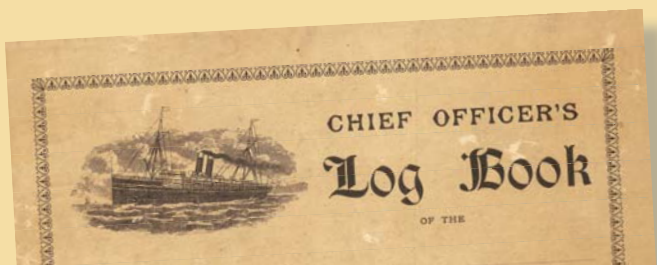
Πορείς		ΠΟΡΕΙΕΣ				ΑΝΕΜΟΣ (9)		Βαρομ.		ΣΥΜΒΑΝΤΑ (11)	
(3)	(4)	Αλφής (5)	Γυρο-πλάγιο (6)	Ευθυσ-τήρια (7)	Παρελ-λαγή ευθέ-της (8)	Διεύθυ-ση	Ενταση	(10)			
Ενίσχυση από ημερησίως. Σε 10:00 → ITHAM AREA, ΑΡ. ΦΛ. Χ037715											
12:00 Έγινε υποβολή της ΕΣΘνητικής Σημείας, διαγράφηκε το Αλφά και τα ΕΣΘνητικά Νηολόγια μας από ABS Classification Society σύμφωνα με τα κριτήρια παρακολούθησης / παρατήρησης που υποδείχθηκε για την 05 Απριλίου 2012 στις 03:00 GMT, όπου το Αλφά παρατήρησε και MARITIME DELIVER INC που διαλύει.											
Ο ΠΟΛΙΤΑΡΧΟΣ ΜΑΚΡΟΠΟΛΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΕΘ. ΠΗ 1121											
											
ΜΕΣΗΜΕΡΙΝΟ ΣΤΙΓΜΑ ΠΛΟΙΟΥ						ΜΕΣΗ ΑΛΗΘΙΝΗ ΠΛΕΥΣΗ					
(13)						ΝΕΡΟ ΣΕ ΔΙΠΥΘΜΕΝΑ			ΝΕΡΟ ΥΔΡΟΣΥΛΛΕΚΤΟΝ		
Διάστημα που διανύθηκε σε ναυτικά μίλια						Αριθ. 1 2 3 4 5 6 7 8			Κύτους Αριθ. 1 2 3 4 5 6		
						(14)			(15)		

The Chios Maritime Museum is grateful to have received a valuable donation: **two ship's logs from the same cargo vessel, marking the beginning and end of its maritime life.** They are the first and last logs of the Agia Marina, spanning a period of twenty year.

Together, these two records create a unique dialogue between beginning and end, youth and maturity and the

The Chios Maritime Museum warmly thanks the family of Tassos Los for their trust and generous donation. Through gifts such as this, the maritime memory of our island is preserved and passed on to future generations. These two logs are not merely archival documents, but valuable pieces of Greek seafaring heritage.

Since every ship's log is a living story; when it is preserved, it continues to travel through time.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΑΥΤΙΚΟ

Το Ναυτικό Μουσείο Χίου δίπλα στους Νέους: ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Το Μουσείο μας, επιβεβαιώνοντας τον ρόλο του ως φορέας γνώσης και εξωστρέφειας, συμμετείχε ενεργά στην πρόσφατη ημερίδα που διοργάνωσε το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Η εκδήλωση, με κεντρικό θέμα «Ευκαιρίες Εργασίας μέσω της Πρακτικής Άσκησης», αποτέλεσε μια εξαιρετική πλατφόρμα διαλόγου μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των παραγωγικών φορέων του τόπου μας. Κατά τη διάρκεια της ημερίδας η διευθύντρια του μουσείου κα Άννα Σιταρά παρουσίασε οφέλη της επιλογής ενός πολιτιστικού φορέα για πρακτική άσκηση. Ευχαριστούμε τις υπεύθυνες του γραφείου Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου κκ Αναστασία Καδρέφη και Αθανασία Σπυλιόπουλου για την πρόσκληση και την άρτια διοργάνωση και ανυπομονούμε να καλωσορίσουμε τους επόμενους ασκούμενους στο "πλήρωμα" του Μουσείου μας.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΙΓΑΙΟΥ
UNIVERSITY OF THE
AEGEAN

The Chios Maritime Museum Supporting Young People: PARTICIPATION IN A UNIVERSITY OF THE AEGEAN WORKSHOP

Our Museum, reaffirming its role as a centre of knowledge and outreach, was pleased to take part in the recent workshop organised by the Internship Office of the University of the Aegean. The event, held under the theme "Employment Opportunities through Internships", provided an excellent platform for dialogue between educational institutions and local organisations. We warmly thank Ms Anastasia Kadrefi and Ms Athanasia Spiliopoulou of the Internship Office of the University of the Aegean for the invitation and excellent organisation and we look forward to welcoming the next set of interns to the Museum's "crew".

Η ΔΩΡΕΑ ΤΟΥ Γ. ΖΥΜΑΡΑΚΗ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση, το Ναυτικό Μουσείο της Χίου χαιρετίζει την ολοκλήρωση της δωρεάς των έργων ζωγραφικής του διακεκριμένου καλλιτέχνη Γιώργου Ζυμαράκη προς τις συλλογές του Μουσείου. Πρόκειται για μια κίνηση υψηλής συμβολικής και καλλιτεχνικής αξίας, η οποία εμπλουτίζει τον πολιτιστικό μας χώρο και διασφαλίζει την πρόσβαση του κοινού σε ένα σπουδαίο εικαστικό σώμα.

G. ZYMARAKIS' DONATION TO THE MUSEUM

The Chios Maritime Museum is delighted to announce the completion of the donation of paintings by the distinguished artist George Zymarakis to the Museum's collections. This is an act of great symbolic and artistic value, enriching our cultural landscape and ensuring public access to an important body of visual art.

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ / SCHOOL AND GROUP VISITS

«Ημερολόγιο Καταστώματος»

ΜΟΥΣΕΙΟ ΧΙΟΥ | EVENTS HELD AT THE MARITIME MUSEUM OF CHIOS

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Πλήθος κόσμου παρακολούθησε την Κυριακή 24 Μαΐου 2026, στις 7 το απόγευμα, στο Ναυτικό Μουσείο της Χίου, την παρουσίαση του νέου βιβλίου του Χιώτη ιατρού και συγγραφέα Γιάννη Γλύκα, με τίτλο «Το δαχτυλίδι της προδοσίας».

Η αυλή και ο κήπος του Μουσείου γέμισαν από αναγνώστες και φίλους του συγγραφέα, πολλοί από τους οποίους έσπευσαν να προμηθευτούν το βιβλίο με προσωπική αφιέρωση.

Πρόκειται για ένα ιστορικό μυθιστόρημα μυστηρίου, που μιλά για τα δεσμά που βαραίνουν τον άνθρωπο, αλλά και για τις δυνατότητες που μπορούν να τον λυτρώσουν.

Για το βιβλίο και τον συγγραφέα μίλησαν ο επίσης συγγραφέας Πάνος Δημάκης και η φιλόλογος Αγγλικής Γλώσσας Ράνια Χιωτίνη. Αποσπάσματα του βιβλίου διάβασαν, με ιδιαίτερα εκφραστικό τρόπο, η ηθοποιός Υρώ Μανέ και η ερασιτέχνης ηθοποιός Μαριέττα Σκανδάλη, ενώ την εκδήλωση πλαισίωσε μουσικά η Βασιλική Λυμπέρη.

BOOK LAUNCH

A large audience gathered at the Chios Maritime Museum on Sunday 24 May 2026 at 7.00 pm for the launch of *The Ring of Betrayal*, the new book by the Chian doctor and author Yiannis Glykas.

Readers and friends of the author filled the Museum's courtyard and garden, many of them purchasing signed copies.

The book is a historical mystery novel about the bonds that weigh on people and the forces that may ultimately set them free.

Introductions to both the author and the book were made by fellow writer Panos Dimakis and Rania Chiotini, an English philologist. The actress Iro Mané and amateur performer Marietta Skandali gave expressive readings from the novel, while Vasiliki Lymberi provided the event's musical accompaniment.

Ο Ήρωας Κ. Κανάρης παραμένει στη Χίο: Παράταση της Έκθεσης στο Ναυτικό Μουσείο Χίου

Με αίσθημα εθνικής υπερηφάνειας και ευθύνης, το Ναυτικό Μουσείο Χίου ανακοινώνει την ευτυχή κατάληξη των διαβουλεύσεων για την παραμονή των προσωπικών αντικειμένων του πυρπολητή και ναυάρχου Κωνσταντίνου Κανάρη.

Κατόπιν συμφωνίας, η φιλοξενία των ανεκτίμητων αυτών κειμηλίων παρατείνεται για τουλάχιστον πέντε ακόμη έτη, επιτρέποντας στους κατοίκους και τους επισκέπτες του νησιού μας να έρθουν σε επαφή με τη ζωντανή ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης.

Ευχαριστούμε πολύ τον Αντιπεριφέρη Χίου, κ. Παντελή Βρουλή, τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Χίου κ. Μάρκο και την υπουργό πολιτισμού κα Λίνα Μενδώνη που συνέβαλαν ο καθένας με τον τρόπο του για να παραμείνει η έκθεση στη Χίο.

The Hero Konstantinos Kanaris Remains in Chios: Extension of the Exhibition at the Chios Maritime Museum

The Chios Maritime Museum is pleased to announce the successful outcome of discussions concerning the continued display of the personal belongings of Konstantinos Kanaris, the celebrated naval hero and admiral.

Following an agreement, these priceless historical items will remain on display for at least another five years, allowing residents and visitors to experience the living history of the Greek Revolution.

We warmly thank the Deputy Regional Governor of Chios, Mr Pantelis Vroulis, His Eminence the Metropolitan of Chios Markos and the Minister of Culture, Ms Lina Mendoni, who each contributed in their own way in ensuring that the exhibition remains in Chios.

Η Αναβίωση των Ασυρμάτων

Στο Ναυτικό Μουσείο Χίου, στην αίθουσα που είναι αφιερωμένη στις τηλεπικοινωνίες, συνέβη πρόσφατα κάτι μαγικό: η σιωπή δεκαετιών έδωσε τη θέση της στον χαρακτηριστικό θόρυβο των λυχνιών και το ρυθμικό κροτάλισμα του κώδικα Morse.

Η Πρόκληση της Αποκατάστασης

Η συλλογή ασυρμάτων του Μουσείου μας αποτελεί έναν θησαυρό τεχνολογικής κληρονομιάς. Ωστόσο, ο χρόνος και η υγρασία της θάλασσας είναι συχνά αμείλικτοι με τα ηλεκτρονικά κυκλώματα. Με σεβασμό στην αυθεντικότητα των μηχανημάτων, ξεκινήσαμε μια προσπάθεια συντήρησης και αποκατάστασης, με στόχο όχι απλώς τον καθαρισμό τους, αλλά την πλήρη λειτουργική τους επαναφορά.

"Ένας ασύρματος που λειτουργεί, δεν είναι πλέον ένα έκθεμα· είναι ένας ζωντανός μάρτυρας της ναυτικής τέχνης."

Από τη Σιωπή στη Συχνότητα

Μερικοί από τους ιστορικούς ασυρμάτους της συλλογής μας είναι πλέον πλήρως λειτουργικοί.

Εκπαιδευτική αξία: Οι επισκέπτες μπορούν πλέον να αντιληφθούν πώς γινόταν η επικοινωνία γέφυρας-ξηράς πριν την εποχή των δορυφόρων.

Συναισθηματική φόρτιση: Για τους παλαιούς ασυρματιστές («μαρκόνιδες») που επισκέπτονται το μουσείο, ο ήχος της λειτουργίας αυτών των μηχανημάτων ξυπνά μνήμες από μοναχικές βάρδιες στους ωκεανούς.

THE RESTORATION OF THE WIRELESS SETS

In the room dedicated to telecommunications housed in the Chios Maritime Museum something remarkable recently took place: decades of silence gave way to the distinctive sound of valves and the rhythmic clicking of Morse code.

The Challenge of Restoration

The Museum's collection of wireless sets is a treasure of technological heritage. Yet age and the sea's humidity are often unforgiving to electronic circuits. With respect for the authenticity of the machines, we began an effort of conservation and restoration, aiming not merely to clean them, but to return them to full working order.

"A working wireless set is no longer merely an exhibit. It is a living witness to the mastery of seafaring."

From Silence to Frequency

Some of the historic wireless sets in our collection are now fully operational.

Educational value: Visitors can now understand how communication between bridge and shore took place before the satellite age.

Emotional resonance: For former radio officers, the "Marconi men", who visit the Museum, the sound of these machines coming back to life awakens memories of solitary watches at sea.

Ομοίωμα Βαρκαλά

Αχρονοβόγητο. Έργο Α. Πόλια. Αριθ. Εκθέματος 61

Ο βαρκαλάς είναι ένας τύπος παραδοσιακού ελληνικού ξύλινου σκάφους με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που το κάνουν να ξεχωρίζει από άλλα σκαριά.

Πρόκειται για μεσαίου έως μεγάλου μεγέθους σκάφος (μήκους 10-15 μ. και σχετικά μεγάλου πλάτους) που χρησιμοποιήθηκε κυρίως για μεταφορά εμπορευμάτων, σε τοπικές θαλάσσιες μετακινήσεις αλλά και ως αλιευτικό (σε μικρότερες εκδοχές) κυρίως στο Ανατολικό Αιγαίο τον 19ο αιώνα.

Ανήκει στα μεγαλύτερα σκαριά της εποχής, μαζί με το караβόσκαρο. Η ονομασία του πιθανόν προέρχεται από τη λέξη *barque*.

MODEL OF A VARKALAS

Undated. Work by A. Polias. Exhibit No. 61.

The *varkalas* is a type of traditional Greek wooden vessel with distinctive features that set it apart from other hull forms. It was a medium to large vessel, generally between 10 and 15 metres in length and relatively broad in the beam. During the nineteenth century, it was used mainly for carrying goods on local sea routes in the eastern Aegean. Smaller versions were also used for fishing.

Alongside the *karavoskaro*, (a large traditional cargo ship), it was among the larger vessels of its time. Its

Το σκαρί του συνδυάζει χωρητικότητα και ευστάθεια και έχει συγκεκριμένη γεωμετρία: η πρύμνη τελειώνει απότομα σε επίπεδη επιφάνεια που λέγεται «τάκος» ή «καθρέφτης». Μπορεί να είναι κάθετη ή ελαφρώς κεκλιμένη προς τα πίσω. Αυτό δίνει στο σκάφος πλατύτερο κατάστρωμα στην πρύμνη, κάτι πολύ χρήσιμο για φορτίο ή εργασία. Η πλώρη έχει συνήθως όρθιο ή με έντονη ανύψωση πλωριό ποδόστρωμα.

Η κατασκευή του γινόταν με παραδοσιακό τρόπο (σε *karvagi*). Έχει χαρακτηριστική ελληνική ναυπηγική ταυτότητα και είναι προσαρμοσμένος στις συνθήκες του Αιγαίου.

name may derive from the word *barque*. The design combined carrying capacity with stability and followed a distinctive form: the stern ended abruptly in a flat back, known as a *takos* or *transom*. This could be upright or slope slightly backwards, creating a wider deck at the rear of the vessel, which was particularly useful for cargo handling and other work. The bow usually had a vertical or sharply rising front post.

Varkalades were built by traditional methods in a local boatyard known as *karnagio*. Their form reflects a distinctive Greek shipbuilding tradition, well adapted to the conditions of the Aegean.

Ένας χώρος για κάθε εκδήλωση

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη για ποιοτικούς χώρους εκδηλώσεων στο νησί μας, το Μουσείο ανοίγει τις πόρτες του και διαθέτει προς ενοικίαση τις υποδομές του σε φορείς, εταιρείες και ιδιώτες.

- **Αίθουσα Συσκέψεων:** Ένας νέος χώρος, ιδανικός για επαγγελματικά meetings, σεμινάρια, παρουσιάσεις και διοικητικά συμβούλια, εξοπλισμένος με όλα τα απαραίτητα τεχνικά μέσα.
- **Εσωτερικοί χώροι του Μουσείου:** Περιτριγυρισμένοι από τα μοναδικά εκθέματα, προσφέρουν μια απaráμιλλη ατμόσφαιρα για επίσημες εκδηλώσεις και ομιλίες.
- **Εξωτερικοί χώροι:** Οι κήποι και ο περιβάλλον χώρος του Μουσείου αποτελούν την ιδανική επιλογή για δεξιώσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις και κοινωνικές συναθροίσεις κατά τους θερινούς μήνες.

A Space for Every Event

Recognising the need for quality event spaces on our island, the Museum is opening its doors and making its facilities available for hire to organisations, companies and private individuals.

The available spaces include:

- **The New Meeting Room:** Ideal for professional meetings, seminars, presentations and board meetings, equipped with all the necessary technical facilities.
- **The Museum's Interior Spaces:** Surrounded by unique exhibits which offer an unrivalled atmosphere for formal events and talks.
- **Outdoor Spaces:** The gardens and surrounding grounds of the Museum are the ideal choice for receptions, cultural events and social gatherings during the summer months.

14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ναυτικών Μουσείων

Το Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος διοργάνωσε το 14^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ναυτικών Μουσείων που πραγματοποιήθηκε στις 24 και 25 Απριλίου 2026, στο κτίριο του μουσείου στη Μαρίνα Ζέας στον Πειραιά. Το συνέδριο τελούσε υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού.

Με ειδική θεματική «Από το Παρελθόν στο Παρόν: Σύγχρονες Μουσειακές Πρακτικές στην Παρουσίαση της Ναυτικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς», το συνέδριο έφερε στο επίκεντρο τον ρόλο των ναυτικών μουσείων στη σύγχρονη εποχή και την ανάγκη επαναπροσδιορισμού της σχέσης τους με το κοινό.

Στις εργασίες συμμετείχαν εκπρόσωποι ναυτικών μουσείων, πολιτιστικών φορέων και ιδρυμάτων από όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Κεντρικοί ομιλητές της ενότητας ήταν ο Διευθυντής των Royal Museums of Greenwich, κ. Paddy Rogers και ο Διευθυντής του Museo Naval Madrid, Dr Captain Juan Escrigas Rodríguez.

Η 2η και 3η συνεδρία ήταν αφιερωμένες στα ελληνικά ναυτικά μουσεία και οι διευθυντές των φορέων παρουσίασαν το έργο και τις δράσεις τους, στο πλαίσιο ενός ζωντανού διαλόγου που ενίσχυσε τη διασύνδεση των συμμετεχόντων και την εξωστρέφεια των ναυτικών μουσείων.

Το Ναυτικό Μουσείο της Χίου εκπροσωπήθηκε από την Διευθύντρια Κα Άννα Σιταρά, όπου παρουσίασε τις δράσεις και τις συλλογές του μουσείου ενώ ανέδειξε το ρόλο και τη προσφορά του μουσείου στη τοπική κοινωνία.

14th MARITIME MUSEUMS OF GREECE CONFERENCE

The Hellenic Maritime Museum organised the 14th Panhellenic Conference of Maritime Museums, which took place on 24 and 25 April 2026 at the museum building in Zea Marina, Piraeus. The conference was held under the auspices of the Ministry of Culture.

With the special theme "From Past to Present: Contemporary Museum Practices in the Presentation of Maritime Cultural Heritage", the conference placed at its centre the role of maritime museums in the modern era and the need to redefine their relationship with the public.

Representatives of maritime museums, cultural bodies and institutions from all over Greece and abroad took part in the proceedings.

The keynote speakers were Mr Paddy Rogers, Director of the Royal Museums of Greenwich and Dr Captain Juan Escrigas Rodríguez, Director of the Museo Naval Madrid.

The second and third sessions were dedicated to Greek maritime museums, whose directors presented their work and activities as part of a lively dialogue that strengthened connections between participants and reinforced the outward-looking character of the sector.

The Chios Maritime Museum was represented by its Director, Mrs Anna Sitara, who outlined the museum's activities and exhibit collections, while highlighting its role and contribution to the local community.

Tradition of Excellence

Fafalios Shipping SA

Akti Miaouli 35- 39, Piraeus 185 35, Greece

T: +30 210 4292268

F: +30 210 4292271

E: info@fafalios.gr

www.fafalios.com

SERVING WORLD SHIPPING TRADE

SINCE 1961

We manage modern Kamsarmax & Ultramax bulk carriers with an average fleet age of two years, offering a global, versatile and high quality service to 1st Class Charterers in a demanding market.

Find out more at:

www.vrontados.com.gr

created by freshdesign.gr

11 AKTI MIAOULI,
PIRAEUS, 18535, GREECE

T: +30 210 41 14 491
F: +30 210 42 22 328

mail@vrontados.com.gr